SİZ BİR ALÇAKSINIZ!

HİKÂYELER

PEYAMİ SAFA
SERVER BEDİ

HAZIRLAYANLAR
SEVAL ŞAHİN-ESİN HAMAMCI

ÖTÜKEN

ÖTÜKEN

YAYIN NU: 1845
EDEBÎ ESERLER: 938

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NUMARASI: 49269

ISBN: 978-625-408-298-6

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®
İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Editör: Göktürk Ömer Çakır

Yayın Danışmanı: Prof. Dr. Seval Şahin

Son Okuma: Gürkan Canpolat

Kapak Tasarımı: Ceyhun Durmaz

Dizgi-Tertip: Damla Acar

Kapak Baskısı: Pelikan Basım

Baskı: ANA BASIN YAYIN GIDA İNŞ. SAN. VE. TİC. A.Ş
Alemdar Mah. Molla Fenari Sok. No: 28/A
Cağaloğlu-Fatih / İSTANBUL
Sertifika Numarası: 52729 Tel: (0212) 446 05 99

İstanbul- 2022

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Peyami Safa (2 Nisan 1899-15 Haziran 1961)

2 Nisan 1899'da İstanbul Gedikpaşa'da doğdu. Babası Şair İsmail Safa, annesi Server Bedia Hanım'dır. Bir buçuk yaşındayken babası Sivas'ta öldü. İlk öğrenimine Gedikpaşa'da Menbaül-İrfan Mektebi'nde başladı. Eğitimi devam ederken dokuz yaşında, sağ kolunda ortaya çıkan kemik veremi yüzünden uzun bir hastalık dönemi geçirdi. (1908). 1910'da başladığı Vefa İdadisi'ni bu hastalık ve geçim darlığı sebebiyle bırakmak zorunda kaldı. *Bir Mekteplinin Hatıratı / Karanlıklar Kralı* (1913) adlı ilk kitabını Vefa İdadisi'ndeki öğrenciliği sırasında çıkardı. Tiyatro eğitimi almak için Darülbedayi imtihanlarına girdi, kazandı, ancak devam edemedi (1914). Posta-Telgraf Nezareti'nde göreve başladı. Ardından Boğaziçi'ndeki Rehber-i İttihad Mektebi'ne muallim olarak girdi (1917). Bu dönemde *Fağfur, Servet-i Fünûn* ve *İctihad*'da yazdı. Bir süre Düyun-ı Umumiye İdaresi'nde çalıştı (1918).

Ağabeyi İlhami Safa ile birlikte *Yirminci Asır* gazetesini çıkardı. (1919). *Yirminci Asır* kapandıktan sonra *Tercüman-ı Hakikat* ve *Tasvir-i Efkâr* (1922), Cumhuriyet'in ilânının ardından *Son Telgraf*, *Son Saat* ve *Son Posta* gazetelerinde çalıştı. 1924 yılında Server Bedi takma adıyla meşhur Cingöz Recai tipini yarattı. Halil Lutfi (Dördüncü) ile birlikte *Büyük Yol* adlı bir gazete çıkardı (1925). Aynı tarihlerde hem Server Bedi hem Peyami Safa imzasıyla *Cumhuriyet*'te yazdı. Bu gazeteyle ilişkisini fıkra yazarı ve edebiyat sayfası yöneticisi olarak aralıklarla sürdürdü (1928-1940). *Resimli Ay*, *Hareket* dergilerinde yazdı. Ağabeyi İlhami Safa ile birlikte *Hafta* dergisini çıkardı. (1935). *Hafta*'nın ardından *Kültür Haftası*'nı çıkardı.

Cumhuriyet'ten sonra *Yeni Mecmua, Tasvir-i Efkâr, Çınaraltı, Büyük Doğu, Vakit* ve *Ulus* gazetesinde yazmaya başladı (1949-1953). Bursa'dan milletvekili adayı oldu ancak seçimi kazanamadı (1950).

Peyami Safa bir süre sonra *Türk Düşüncesi* dergisini yayımlamaya başladı (Aralık 1953) ve *Milliyet* gazetesi yazı kadrosunda yer aldı (1 Ekim 1954). Ardından *Tercüman*'a geçti (Mart 1959). *Büyük Doğu*'da ve *Havadis* gazetesinde yazdı (21 Temmuz 1960). *Düşünen Adam* dergisinde (5 Ocak 1961) ve *Son Havadis* gazetesinde (10 Mart 1961) yazmaya başladı. 15 Haziran 1961 tarihinde Çiftehavuzlar'da öldü ve Edirnekapı Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Peyami Safa'nın 1914-1961 yılları arasında gerçek ismiyle ve Server Bedi, Çömez, Serazad, Safiye Peyman, Bedia Servet gibi takma adlarla yazdığı süreli yayınlar şunlardır: Gazete: *Büyük Yol, Cumhuriyet, Havadis, Milliyet, Son Havadis, Son Posta, Son Telgraf, Tan, Tasvir, Tasvîr-i Efkâr, Tercüman, Tercümân-ı Hakîkat, Ulus, Vakit, Yirminci Asır*. Dergi: *Aydabir, Aydede,*

Bozkurt, Büyük Doğu, Çınaraltı, Düşünen Adam, Edebiyat Gazeteasi, Fağfur, Hafta, Hareket, Hayat, Heray, İctihad, İslâm Mecmuası, Kültür Haftası, Resimli Ay, Resimli Şark, Seksoloji, Servet-i Fünûn, Türk Dili, Türk Düşüncesi, Türk Yurdu, Türklük, Yedigün, Yeni Çağ, Yeni İstiklâl, Yeni Mecmua, Yeni Türk Mecmuası.

Eserleri. Hikâyeleri. 1. *Gençliğimiz* (1922). 2. *Siyah Beyaz Hikâyeler* (1923). 3. *Ateş Böcekleri* (1925). 4. *İstanbul Hikâyeleri* (tarihsiz). 5. *Hikâyeler*. İlk Defa Bütün Hikâyeleri Bir Arada (1980). *Asrın Hikâyeleri*'yle *Siyah Beyaz Hikâyeler*, *Ateş Böcekleri* ve *Resimli A*y mecmuasının 1930 yılında verdiği Resimli Hikâyeler ilâvesindeki hikâyeler Halil Açıkgöz tarafından bir araya getirilmiştir.

Romanları. 1. *Sözde Kızlar* (1922). 2. *Şimşek* (1923). 3. *Mahşer* (1924). 4. *Bir Akşamdı* (1924). 5. *Canan* (1925). 6. *Dokuzuncu Hariciye Koğuşu* (1930). 7. *Fatih-Harbiye* (1931). 8. *Bir Tereddüdün Romanı* (1933). 9. *Matmazel Noraliya'nın Koltuğu* (1949). 10. *Yalnızız* (1951). 11. *Biz İnsanlar* (1959). Peyami Safa'nın ayrıca *Gün Doğuyor* adlı bir piyesi yayımlanmıştır (1937). Ayrıca Server Bedi takma adıyla çok sayıda roman ve hikâye kitabı yayımlamış, tefrika etmiştir. Bu eserler de Ötüken Neşriyat tarafından Server Bedi Külliyatı başlığı altında 2018 yılından itibaren yayımlanmaya başlamıştır.

Diğer Eserleri. 1. *Türk İnkılâbına Bakışlar* (1938). 2. *Felsefî Buhran* (1939). 3. *Millet ve İnsan* (1943). İkinci baskısı *Nasyonalizm* adıyla yapılmıştır (1961). 4. *Mahutlar* (1959). 5. *Sosyalizm* (1961). 6. *Mistisizm* (1961). 7. *Doğu-Batı Sentezi* (1962). 8. *Kızıl Çocuğa Mektuplar* (1971). Yukarıdaki üç eseri ayrıca *Nasyonalizm-Sosyalizm-Mistisizm* adıyla bir arada basılmıştır (1975).

Büyük Avrupa Anketi adlı eseri (1938) Peyami Safa'nın 1936 yılında çıktığı Avrupa seyahatini anlatır. Peyami Safa'nın çeşitli gazete ve dergilerdeki yazılarından seçmeler konularına göre tasnif edilerek "Objektif" adı altında basılmıştır: *Osmanlıca, Türkçe, Uydurmaca* (1970); *Sanat, Edebiyat, Tenkit* (1971); *Sosyalizm Marksizm Komünizm* (1971); *Din, İnkılâp, İrtica* (1971); *Kadın, Aşk, Aile* (1973); *Yazarlar, Sanatçılar, Meşhurlar* (1976); *Eğitim, Gençlik, Üniversite* (1976); *Yirminci Asır, Avrupa ve Biz* (1976). Peyami Safa, *Cumhuriyet Mekteplerine Millet Alfabesi* (1929), *Cumhuriyet Mekteplerine Kıraat* (I-IV, 1929), *Yeni Talebe Mektupları* (1930), *Büyük Mektep Nümuneleri* (1932), *Türk Grameri* (1941), *Dil Bilgisi* (1942), *Türkçe İzahlı Fransız Grameri* (1948) gibi ders kitapları da kaleme almıştır.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ / 9

Konaktaki Hayal / 13
Öldürmeyen Adam / 16
Kaybolmuş Hayat / 19
Nasihat / 22
Bir Kadın Sergüzeşti / 24
Siz Bir Alçaksınız! / 28
Korkunç Şaka / 32
Küçük Mezar / 35
-Bir Filozof / 37
Bir Kıl Yüzünden / 40
Bir Kılıksız Adam / 42
Araba / 45
Makul Evlenme / 48
Hastalık Korkusu / 51
On Beş Sene Sonra / 54
Kocabaş / 57
Genç Kalmanın Sırrı / 59
Dört Çocuk Anası / 62
Macera Düşkünü / 65
Daha Kârlı / 68
Koltuktaki Adam / 71
"Senden Fazla Kazanıyorum!" / 75
Aman Bir Tane Alınız! / 78

Bir Tokat / 80
İki Karga / 83
Ümit Dünyası / 85
Bir Nevi İzdivaç / 87
Ecnebi Kadın / 90
Uyurken / 94
Yeşil Otomobil / 98
Nekahet Günlerinde / 101
İki Çapkın / 104
İştiyak / 108
Kalem / 111
Aşk / 113
Ali'nin Külahını Veli'ye / 115
Enfiye Kutusu / 119
Otuz İki Senelik Şemsiye / 122
Elli Lira Sadaka / 125
İğne / 129
Canım Sıkılıyor / 132
Vebali Boynuna / 136
Bir Kol Çengi / 139
Rakip / 143
Bir İş ve Gönül Davası / 146
Yuva Bekçisi / 149
Asmalı Oda / 153
Ümitsiz Bir Kadın / 157
Kurusıkı / 161
Ayşe'nin Piyango Bileti / 165
Havva Hanım'ın Ölümü / 169
Bir Delikanlının Defteri / 172

ÖN SÖZ

Elinizdeki kitap, Peyami Safa'nın Server Bedi ve Safiye Peyman takma isimleriyle 1931-1933 yılları arasında *Son Posta* ve *Cumhuriyet* gazetelerinde yazdığı hikâyelerden meydana gelmiştir. Hikâyeler kronolojik olarak sıralanmış, imla bugünün imlasına uyarlanmıştır. Metinde noktalamalara sadık kalınmış, örneğin virgül, nokta ve üç nokta anlamını taşıyan (..)nın kullanımı olduğu gibi bırakılmıştır. Hikâyelerden *Bir Kadın Sergüzeşti, Siz Bir Alçaksınız, Korkunç Bir Şaka, Küçük Mezar, Bir Filozof, Hastalık Korkusu, Kocabaş, Dört Çocuk Anası, Bir Kılıksız Adam, Macera Düşkünü, Senden Fazla Kazanıyorum, Koltuktaki Adam, Bir Tokat, İki Karga*'da yazar, nakili ifadesine yer vermiştir. Bu ifade bizim edebiyatımızda, sıklıkla adapte eden anlamında kullanılmaktadır. Ancak burada yazar tarafından hangi eserden adapte edildiğine dair bir bilgi verilmemesi, ayrıca tercüme eserlerinde daha önce "mütercimi" ifadesini kullanması, üslubun tamamen yazarın kendi üslubundan farklı olmaması sebebiyle kitapta, bu hikâyelere de yer verilmiştir. Ayrıca Peyami Safa'nın bu dönemde çok fazla eser vermesi sebebiyle, böyle bir yola başvurduğu da düşünülebilir.

Bu hikâyelerde Peyami Safa'nın pek çok eserinde olduğu gibi kadınlar baş roldedir. Birbirlerini aldatan çiftler, ihanetler, yalanlar ve entrikalarla dolu bu dünyada kadınlar tüm "kötülükleri" üstlenmişlerdir. Diğer taraftan bu kadınların kendi bedenleri üzerindeki tasarrufu onları öz-

gür de kılmaktadır. Nitekim Peyami Safa'nın eserlerindeki tekinsizlik ortamı bu hikâyelerde yalan, iftira, ihanet, hatta kimi zaman bu ihanetin verdiği mutlulukla ortaya çıkan gerilim, cinsel bir gerilimi çağırmakta, bu da çoğunlukla kadınlar üzerinden sembolize edilmektedir.

Peyami Safa'nın edebî dünyasını aralamak, o dünyanın çokluğunu, zenginliğini göstermek için girişti̇ğimiz "Peyami Safa Külliyatı Tamamlanıyor" projemizde hikâyelerinin tamamlanması bu girişimin önemli bir parçasıdır. Bu külliyatın tamamlanması için birlikte çalıştığımız editörümüz Göktürk Ömer Çakır'a çok teşekkür ederiz.

Sözü çok uzatmadan sizleri, Peyami Safa'nın ilk defa kitaplaşan hikâyeleriyle baş başa bırakıyoruz.

İyi okumalar dileriz.

Kadıköy, Mayıs 2020
Seval Şahin

KAN DALGASI

ofyada Komitecilerin Yaptığı
uazzam Cenaze Alayında...

— 73 —

Yazan: Ziya Şakir

VAPURLAR

Bugün Bakıröy'den Vapurlar

Bugün Bakıröy'e Vapurlar

Sayfa 7

HİKÂYE

Bu Sütunda Hergün

Nakili: Server Bedi

KÜÇÜK MEZAR

SON POSTA

KAN DALGASI

Heyecanla Bağırdı: Yaşa-
Büyük Kahramanlarımız!..

Cümhuriyet Merkez Bankası

HİKÂYE

Bu Sütunda Hergün

ARABA

da

ştı

Şakir

r kan ve

e kazandık?

ün ayrı bir

eceğiz. Şim-

vik edenler,

medi. İlk

ğı ande İs-

berle kuşa-

denler bile

Pekâlâ.. Biz

e getirmenin

y yapacağız...

pacağız ki...

ütün dünyayı

Fıtır Sadakası

	Alâ Kuruş	Orta Kuruş	adan Kuruş
Buğday	16	13	12
Arpa	16	13	11
Üzüm	156	117	78
Hurma	182	107	78

Zekât ve sadakai fıtır ve kurban derilerinin Tayyare ce-miyetine verilmesinin cevazı Diyanet işleri riyaseti celile-sinden ısdar olunan fetvada beyan olunmasına nazaran vatanımızın hüsnü muhafazası, millet ve hükûmetimizin devamı saltvet ve itilâsı için sarfı icabına göre muhtelif ve mü-tenevvi vesaiti harbiyenin ve bilhassa zamanımızda chemmi-yeti fevkaladesi müsellem bu-lunan kuvai havaiyenin bir an evvel tedarik ve ihzarı bir vecibei diniye olduğundan bu bapta icap eden maveneet ve müzaheretin ifası lüzumu ih-vanı dinimize kemali chemmi-yetle arzolunur.

Bayram Namazı

	Saat	Dakika
Ezanî	1	39
Zevalî	7	27

22 Senelik Lâyihalar

Projesi

HİKÂYE

Bu Sütunda Hergün

Nakili: *Safiye Peyman*

Siz Bir Alçaksınız!

Evlidi. Karısını seviyordu. Aşkla değil alışkanlıkla. Evlenmeli üç sene olmuştu. İhanet etmedi. Fakat günden güne yabancı kadınlar ona carip görünüyorlardı. Karısını aldatmak arzusu, evvelce, gayri meşuurunda kapalı kalan küçük bir tohumdu. Bu da, her tohum gibi, zamanla büyüdü. Filiz veriyordu.

Bilerek, bilmiyerek aramıya başladı. Yabancı bir kadın istiyordu. Muhitinin kadınları veya karısının arkadaşları tehlikelidi. Küçük bir dedikodudan büyük bir felâkete giden yolları biliyordu.

Fakat yabancı bir kadın nasıl bulunabilir? İki şey lâzımdı: tesadüf ve cesaret.

Tesadüf zühur etti:

Günün birinde bankaya bir kadın gelmişti. Bir imza için kendisine müracaat etti. Bu kadının işini yapıp yapmamak elinde idi. Adi mübadeleye karar verdi: Kadının arzusunu yerine getirecek, fakat buna mukabil ondan en büyük şeyi istiyecekti.

Bunu kadına ima etti.

Bu, güzel bir Rus kadını idi. Onun teklifini derhal anladı, yüzünde öfkesile arzusunu müvazene halinde tutan bir tebessüm göründü. Kabul etmiş demekti. Çünkü, bankadaki işi yapılmazsa, büyük bir parayı üç aydan evvel alamıyacaktı.

Gece için randevu vermedi.

Erkek sordu:

— Evli misiniz?

fakat bir aşkım

— Görüyorsunuz ya, ihtilâlden sonra herşeyi yapmıya alıştık.

— Bütün insanlık hayal devresini geçiriyor, dedi öteki, en tabii münasebetlerin sade olmasından daha tabii ne olabilir?

Kadın gülümsedi:

— Bereket versin ki, dedi bu dünyada en abes hareketlerin bile makul bir felsefesi vardır.

Bu çirkin başlangıca rağmen birbirlerinden hoşlandılar. Bir saat sonra, Erkek apartımandan ayrılırken yeni bir randevu daha aldı.

Ve caddeye çıktığı vakit düşündü ki her zaman bukadar güzel bir metres bulmak mümkün değildir. Bu saadetin kadrini bilmek lâzımdır.

*

Fakat bütün cadde ve bütün kalabalık yerler ona manasız göründü. Yalnız kalmıya ihtiyacı vardı. Evine gitmiye, odasında oturarak bu saadeti düşünmiye karar verdi. Hiçbir zaman bu saatte evinegitmek âdeti değildi. Fakat karısının da bu saatte evde oturmak âdeti olmadığını bildiği için istintaka uğramıyacaktı.

Bir otomobile atladı.

Evine geldi ve anahtarla kapıyı açtı. Evde hiç ses yok. Hizmetçi de sokağa çıkmış olacaktı.

Fakat bir kere odalara baktı.

Hep boştu.

Yatak odasına girdiği vakit öyle bir manzara gördü ki, gözlerine inanmak için beş dakika baktı: Karısı, yarı çıplak ayakta, bembeyazdı. Yatakta, bir erkek, yorganın içinde tamamile gizlenmişti Yalnız yastıkta kıvırcık saçları görünüyordu.

...etmedi.

TEKSAT

Maliye Vekâleti Teftiş Heyetinden

Hep müşteri ile sıkı temsilcilerin dağıtılacak ikramiye paraları hakkında ilân.

M. M Vekâletinden:

SON POSTA

Bilmecemizi Halledenler

HİKÂYE

Bu Sütunda Hergün

AŞK

KAN DALGASI

Her Mühim İşe Burnunu Sokan Bu Adamın Maksadı Ne İdi?

Yazan: Ziya Şakir

Almanya, Komünistlik Tehlikesi Var Mıdır?

TOMBALA Müsabakası

25

83

HİKÂYE

Bu Sütunda Hergün

Dört Çocuk Anası

KAN DALGA

Her Mühim İşe Burnunu
Bu Adamın Maksadı

Almanya, Ko
Tehlikesi Va

Konaktaki Hayal

Dört senedir kapıları açılmayan bu konağa girmekten korkuyordu. Orada karısı ölmüştü ve Hamdi Şakir, dört seneden beri Şişli'de, bir apartmanda oturdu, kiraya bile vermediği bu konağın semtine uğramadı.

Dört senedir kapıları açılmayan bu konağa girmekten korkuyordu fakat korkunun ve tehlikenin uyandırdığı garip arzuları andıran bir his, onu, daima, bir mıknatıs gibi konağa çekmeye uğraşıyordu. Hamdi oraya gitmek istiyordu, bahçede biten yabani otlara sürtünerek büyük kapıyı anahtarla açmak, örümcek ağı bağlayan duvarlar arasından geçmek ve ihtiyar konağı dolduran tatlı ve korkunç hatıralarla baş başa kalmak istiyordu.

Bir gece, Beyoğlu'nun küçük barlarından birine gitti, içti, çok içti. Birdenbire konağa gitmek ve geceyi orada geçirmek ihtiyacını duydu. Anahtar yanında idi.

Fakat, yalnız gitmeye cesareti yoktu. Bar kadınlarından rastgele birisini angaje etti,[1] yanına aldı, bir otomobile atladı ve Zincirlikuyu'ya gitti.

Konağın parmaklıkları önüne geldikleri vakit, Hamdi Şakir titredi. Bundan dört sene evvel, yine böyle yanında bir kadınla, karısıyla bu konağa gelirdi. Yine böyle, evvela Hamdi iner ve kadını elinden tutarak yere indirdi, yine böyle kolunu parmaklıktan sokarak kapının sürgüsünü çekerdi, yine böyle, kapı açılırken bir çıngırak sesi duyulurdu. (Bu sefer paslı bir ses.)

---

[1] Bağladı.

*

Hamdi Şakir önden yürüyordu. İki defa kibrit çaktı. Geniş merdivenlerden inen soğuk bir hava cereyanı kibriti söndürmüştü.

Hamdi Şakir, yeni bir kibrit çakmak kuvvetini kendinde bulamadı. Elleri titriyordu. Arkasını duvara dayadı ve gözlerini kapadı.

Gözlerinin içinde bütün bir mazi kımıldamaya başlamıştı. Her şey ve herkes arasında bilhassa onu, karısını görüyordu.

Evvela müphem bir hayal. Sonra çizgileri ve renkleri sertleşti. Bu hayal, yavaş yavaş, göz kapaklarının içinden ayrılmaya ve dışarıya çıkmaya başlamıştı. Nihayet, tam bir mücessem[2] varlık hâline geldi ve merdivenin üç basamak yukarısında göründü.

Hamdi Şakir gözlerini açmış, bütün dikkatiyle ona, hayalete bakıyordu.

- Bir basamak daha yukarı çıkamazsın, diye başladı hayalet, dur orada! Burada ben hâkimim.

Hayaletin sesi birdenbire değişti ve tatlılaştı:

-Hamdi… diyordu, sen bana böyle mi gelecektin?

Sonra bir kolunu uzattı ve Hamdi'nin yanındaki kadını işaret etti:

- Bu kim?

Ve birdenbire gözden kayboldu.

Hamdi Şakir sallandı. Elinden kibrit kutusu yere düşmüştü.

Yanındaki kadın:

- Ne var; ne var? diyordu

Hamdi Şakir cevap vermedi,

Yalnız:

---

[2] Somut.

- Dönelim! dedi. Koşuyorlardı. Arkalarından gelen soğuk bir hava cereyanı onları itiyordu.

Hamdi Şakir, ancak sokakta derin bir nefes alabildi ve on beş gün zarfında, konağı yok pahasına sattı.

Safiye Peyman, *Son Posta*, 2 Şubat 1931

Öldürmeyen Adam

Bundan yirmi sene evvel bir genç kızla evlendim. Benim ona karşı sevgim arttığı vakit, onun bana karşı duyduğu arzular yorulmuş, belki de sönmüştü.

Beni aldattı.

Size bu sahneyi tasvir etmeliyim: Kızıltoprak'ta bir köşk, her mühim vakada olduğu gibi, vakit gece yarısını geçmiş. Karımın uzak akrabasından genç bir erkek misafirimiz var. Öteden beri ben bu adamı kıskanırım. Köşkün dört tarafı da bağ, bahçe ve yakınlarda hiçbir bina yok. Âdetimdir: Her gece, yatağımın başucundaki dolabın üstünde bir revolver bulundururum. Fakat hiçbir vesile ile kullanılmamış olan bu silah paslıdır.

O akşam hararetim vardı, yorgundum, erken yatmaya mecbur oldum, karım ve misafir salonda kaldılar.

Fakat kıskançlık beni uyutmadı. Salondan yatak odama kadar gelen hafif sesleri avlamak için, samiam[1] dirildi. Otuz sekizi geçen hararetim içinde, arada bir dalıp kendimden geçtiğim oluyordu.

Bir aralık odama karımın girdiğini, avucunu alnıma koyduğunu, üstüme eğilerek yüzüme baktığını hissettim fakat uyuyormuş gibi yaparak hiç gözlerimi açmadım.

Karımın bu hareketini şefkatten ziyade, benim uyuyup uyumadığımı anlamak için yapılmış bir teftişe atfettim. Şüphem arttı. İyice uyandım. Karım uzaklaşmıştı ve her tarafa derin bir sükût[2] çöktü.

Biraz sonra, yatak odamın tam altında bulunan salondan bazı şüpheli seslerin yükseldiğini duydum. Hiçbir şey muhakeme etmedim.[3] Kızıp kızmadığımı da bilmiyorum.

---

[1] Duyma gücüm.

[2] Sessizlik.

[3] Düşünmedim.

Gayet sade ve tabii[4] bir hareketle revolverimi aldım, merdiveni indim, salondan içeri girdim.

Karım ve rakibim kucak kucağa idiler. Lambayı bile söndürmeye lüzum görmemişlerdi.

Kolumu kaldırdım. Namlunun tehdidi altında sinmişlerdi. Çıplak vücutlarının bazı teferruatı,[5] intikam duygumu kuvvet veriyordu.

Başımdan kalbime ve kalbimden başıma inip çıkan kanımın sürati hakkında hiçbir fikrim yok. O anda, çocukluğumdan beri geçen bütün hayatımın ana çizgilerini ve ondan sonra nasıl yaşayacağım düşündüm.

Nihayet, onlara değil, kendime acıdığım için ateş etmedim.

Emin olunuz ki o anda yalnız kendimi düşünmüştüm. Benim kültürüm var. Kendi kendime dedim ki: "Değmez, efendi, onlara değil, sana yazık. Çek elini, vazgeç!" Ve kolumu indirdim, vazgeçtim, salondan çıktım, ertesi gün karımı boşadım ve onun âşığıyla evlenmesine müsaade ettim.

Sonraları onların mesut olduklarını görmek azabımı ve gururumu arttırdı.

Aradan on sene geçti. Akrabamdan bir genç, karısını fena vaziyette yakaladı. Onun da elinde bir revolver vardı. Fakat atıl[6] kalmadı. Genç rakibini ve karısını vurdu.

Garip değil mi? Ölenlere acıyan pek azdı. Herkes, tevkifhanede[7] yatan gence karşı merhamet duyuyordu. Onu mahbesinde[8] ziyaret ettim. Cemiyetin kendisine gösterdiği alakadan ve şefkat hislerinden âdeta şımarmıştı. Bana hiçbir pişmanlık duymadığını söyledi. Mahkemede, müd-

---

4 Olağan.

5 Detayları.

6 Etkisiz.

7 Tutukevi.

8 Cezaevi.

deiumumi[9] bile, gencin lehinde esbabı muhaffife[10] zikrediyordu ve hâkimler tatildiler. Muhakeme[11] aleyhinde cereyan etmedi.

İlk muhakemeden sonra onu tekrar ziyaret ettim.

- Memnunum! dedi.

Teessürümü[12] gizleyerek ayrıldım. On sene evvelki mazi, bana ait hatıra, iki üç saatlik bir tazelik ve yakınlıkla beynimde yeniden canlandı. Ve yaşamaya başladı.

İtiraf ederim ki, ben, karımı hâlâ seviyordum, onun hayali benim için hâlâ bir nişanlı kadar temiz ve bakirdi. Fakat onun yabancı kollar arasında yaşadığını düşündükçe çıldıracağım geliyordu. Hele ihanet sahnesini düşündükçe tüylerim ürperiyordu.

Öldürmediğime, onların yaşamalarına ve sevişmelerine müsaade ettiğime pişman oldum, dehşetli pişman oldum, öldürseydim, karım hiç olmazsa yalnız bana ait, benim temellük ettiğim[13] güzel bir hatıra olarak kalacaktı.

Bugün, aradan yirmi sene geçti. Paslı silahım elime geçtiği zaman, ona, utanarak bakıyorum ve gazetelerde kıskançlık cinayetlerini okuduğum vakit, bütün o katillerin büyük ve beşerî hamlelerine âdeta gıpta ediyorum.

Server Bedi, *Son Posta*, 3.2.1931

---

[9] Savcı.

[10] Hafifletici sebepler.

[11] Yargılama.

[12] Üzüntümü.

[13] Kendime saydığım.

Kaybolmuş Hayat

Odanın yan karanlığı içinde ihtiyar hastanın yanakları pembe idi ve alnı buruşuk.

Arkadaşı odaya girince, hasta, ona, hummanın sararttığı fakat çirkinleştiremediği bir el uzattı, sonra, dirsekleri üstünde doğrularak, tükenmiş bir sesle:

- Gel bakalım, dedi, seninle vedalaşalım.

Avni Bey hastanın başucuna oturdu:

- Haydi oradan, dedi, sen hepimizi gömeceksin!

Bu sırada kapı açıldı ve ince bir kadın yüzü aralığında göründü.

Hasta, ona:

-Bizi yalnız bırak, Nevin! dedi.

Kadın uzaklaştı.

Hasta mırıldandı:

-İnsanın son günlerinde en güç şey, sevdiklerinden ayrılması.

Biraz nefes aldı ve devam etti:

-Kendimden ziyade onu düşünüyorum. Annesi hayatta olsaydı gam yemezdim, gözlerimi dünyaya güle güle kapardım. Sen benim nazariyemi[1] bilirsin: Ecel insana bir bahtiyarlık anında gelirse o kadar sıkıntı vermez.

Ben hep mesut oldum ve mesudum. Gayet rahat yaşadım. Hayatımdan şikâyetim yok. Biraz erken evlenmiştim. Nevin dünyaya geldiği vakit ben yirmi beşimde idim. Şüphesiz, ben de karımı aldattım, ben de vefasızdım, karımla benim aramda da facialar[2] oldu fakat o beni daima affetti ve ben de onu sakat zamanlarında bile zerre kadar azalmayan bir muhabbetle[3] sevdim. Nevin'le onun başucuna oturur ve onu güldürmek için her şeyi yapardım.

---

[1] Bakış açımı.

[2] Trajediler.

[3] Sevgiyle.

Hasta biraz gözlerini kapadıktan sonra açtı:

-Şimdi ben de onun yanına gideceğim, dedi.

Hafif bir düşünceden sonra ilave etti:

-Fakat ben sana ne diyecektim?

-Galiba Nevin'den bahsedecektin.

-Tamam. Dinle bak. Ömrümün sonuna geldim fakat ondan daha evvel param sonuna geldi. Kızım yalnız kalacak ve ben sana güveniyorum, ihtiyar kardeş! Onu ne kadar sevdiğimi iyice bilmezsin. İhtiyarlığımda bütün hayallerimiz ve ihtiraslarımız[4] müşterekti.[5]

Ben ona göstermeden bir satır mektup yazmazdım. Biriyle dans ederken onu ne kadar kıskanırdım. Ben sağken evlenmek istemedi. Benim gibi bir ihtiyarın yanında bulunmayı, kendi neslinin ahmak gençlerinin zevcesi[6] olmaya daima tercih etti. Onu, küçük bir servetle, sana bırakıyorum. Ben öldükten sonra derhâl onu evlendir.

Kapı yine aralık olmuştu. Nevin'in başı göründü. Hasta, bir işaretle, kızını çağırmıştı.

Avni Bey, Nevin'i ilk defa görüyormuş gibi tetkik etti. Vaktiyle güzel bir kızmış, fakat şimdi ne kadar solgun. Otuz beşinde görünüyor. Geçkin bir varlık. Bitmiş artık.

Hasta, sesinde nihayetsiz bir şefkatle:

- Yavrum, dedi, seni Avni Bey'e bırakıyorum. Ağlama. Er geç olacak şey bu ölüm herkese mukadder.[7] Fakat bana vadet: Mutlaka evleneceksin!

Nevin, tevekkül[8] içinde, vadetti.

Biraz sonra, ihtiyar kız, Avni Bey'i kapıya kadar teşyi ediyordu.[9]

---

4 Tutkularımız.

5 Ortaktı.

6 Eşi.

7 Alında yazılı olan.

8 Elinden geleni yapıp işi Allah'a bırakma.

9 Uğurluyordu.

Sofadan geçerken büyük bir aynanın önünde durdu ve harap olmuş yüzünü yeni hamisine[10] gösterdi:

- Evlenmek mi? dedi, zavallı babacığım!

Avni Bey, hastanın karşısında hissettiği azaptan daha acı bir duygu içinde kaldı:

- Öyle ise, dedi, bundan sonra da benim kızım olursun.

- Hay hay, dedi, bundan sonra da size bakarım.

Sonra, içinden: "İşte benim bahtım!" diye mırıldanarak, muzdarip[11] ve mağrur bir eda ile doğruldu. Bütün hayatının yolu sonuna kadar çizilmiş, gözünün önüne geliyordu. Dünyada bir tek vazife yapmak için yaşadığını tamamıyla hissetti: İhtiyarların arkadaşı olmak!

Avni Bey'i teşyi ettikten sonra, babasının odasına doğru, mütevekkil, sessiz adımlarla ağır ağır yürüdü.

Safiye Peyman, *Son Posta,* 4.2.1931

[10] Koruyucusuna.

[11] Acı çeken.